

Frågor och svar gällande lukt i samband med sanering av plåtgasklockan

Varför luktar det så mycket?

De mätningar som är gjorda visar låga halter av naftalen vilket är det ämne som luktar. Naftalen finns i den tjärolja som använts som smörjmedel för den inre gasklockans funktionalitet. Tjäroljan som använts har under åren läckt och lagt sig i botten på gasklockan. Mängden tjärolja som behöver saneras har därför varit mer omfattande än vad vi kände till när vi startade saneringen.

Vi utför regelbundna mätningar för att kontrollera att det inte finns hälsovådliga halter av föroreningar i luften samt har regelbunden kontakt med miljöförvaltningen som har tillsyn på vår verksamhet.

Vilka åtgärder genomför ni för att minska lukten?

Vi testar dimkanoner för att minska spridning av lukten på platsen. Vi har bedömt att effekten varit begränsad. På kvällarna vattnar vi området där Gasklockan har stått med vanligt sköljmedel som lägger sig ovanpå ytan, det bildas en tunn hinna av detta medel som också motverkar luktspridning.

Hur länge har ni mätt och gjort provtagningar?

I samband med rivningen av Gasklockan har vi mätt i området när lukt har förekommit med start under hösten 2017. Sedan vecka 13 har vi mätt vardagar.

Vi har också gjort fem provtagningar under tiden som rivningen av Gasklockan pågått.

Hur ser resultat från luftprovtagning ut i området kring Gasklockan?

I våra senaste provtagningar under januari och februari som genomfördes i Gasklockan vid rivningsarbetet förekom mycket låga halter av naftalen och bensen påträffades inte. Värdena för naftalen låg ca 15 gånger lägre än WHO's hälsoriskbaserade riktvärde för långtidsexponering.

Under samma tidsperiod genomfördes provtagning vid förskolorna i närområdet. Värdena för naftalen låg ca 30 gånger lägre än WHO's hälsoriskbaserade riktvärde för långtidsexponering. Bensen påträffades inte.

Vi har genomfört en ny provtagning under vecka 15 som har lämnats för analys. Resultatet kommer inom tre veckor.

Dagliga mätningar senaste två veckorna

Som komplement till provtagningarna mäter vi ämnen i gasform med direktvisande instrument. Dessa mätningar ger ett sammantaget värde av ett antal luftburna ämnen. Dessa mätningar visar i huvudsak låga halter, ofta är dessa ner mot noll. Högsta värdet i boendemiljön visar 0,2 ppm. Det indikerar att det är en väldigt liten förekomst av föroreningar i luften. Se tabellen här nedan.

Datum:	Provtagningslogg
2018-03-28	Mättrond runt plåtgasklockan, därefter vidare ner vid förskolor och bostäder, upp längs gångväg mot Hjorthagsparken och vidare mot Hjorthagens IP. Inga utslag. Lukt av PAH vid IP.
2018-04-03	Mättrond runt plåtgasklockan därefter vidare ner vid förskolor och bostäder, upp längs gångväg mot Hjorthagsparken och vidare mot Hjorthagens IP. Inga utslag. Lukt av PAH runtom plåtgasklockan.
2018-04-04	Mättrond runt plåtgasklockan därefter vidare ner till förskolor och bostäder. Luktar tjära och naftalen runt om plåtgasklockan samt vid Bobergsgatan/Gasverksvägen. Högsta utslag 0,6 ppm närmast gasklockan.
2018-04-05	Mättrond plåtgasklockan därefter vidare ner vid dagis och bostäder. Luktar tjära och naftalen runt om plåtgasklockan Ingen anmärkning nere på Bobergsgatan/Gasverksvägen.
2018-04-09	Mättrond runt plåtgasklockan därefter vidare ner vid förskolor och bostäder, upp längs gångväg mot Hjorthagsparken och vidare mot Hjorthagens IP. Högst uppmätta värde 0,6 ppm, vid plåtgasklockan och pågående sugsanering. Inga utslag vid förskolor och bostäder. Lukt av PAH i området närmast plåtgasklockan.
2018-04-10	Mättrond runt plåtgasklockan därefter vidare ner vid förskola och bostäder, upp längs gångväg mot Hjorthagsparken och vidare mot Hjorthagens IP. Utslag 0,2 ppm vid plåtgasklockan och pågående sugsanering. Högst uppmätt halt 0,2 ppm vid förskola och bostäder. Lukt av PAH i området närmast plåtgasklockan.
2018-04-11	Mättrond runt plåtgasklockan därefter vidare ner vid förskola och bostäder, upp längs gångväg mot Hjorthagsparken och vidare mot Hjorthagens IP. Högst uppmätt halt 0,6 ppm vid plåtgasklockan och pågående sugsanering. Lukt av PAH i området närmast plåtgasklockan.
2018-04-12	Mättrond runt plåtgasklockan därefter vidare ner vid förskola och bostäder, upp längs gångväg mot Hjorthagsparken och vidare mot Hjorthagens IP. Högst uppmätt halt 0,4 ppm vid plåtgasklockan och pågående sugsanering. Utslag 0,1 ppm vid förskolor och bostäder. Lukt av PAH i området närmast plåtgasklockan.

Provtagningen som genomfördes på onsdag vecka 15 kommer att ge mer exakt information om nivåerna.

- Vi har mätt inne på området i direkt anslutning till tjäroljan i Gasklockan
- Vi har mätt vid arbetsområdesgränsen
- Innegårdarna i kvarteret Björnlandet

- Förskolegårdar
- Gång och cykelvägen upp mot gamla Hjorthagen

Hur påverkar saneringen av gasklockan oss som bor i området?

I samband med schaktarbeten och hantering av förorenade massor kan lukt av tjära förekomma lokalt i området. Tjären har en karakteristisk doft som kan lukta starkt även om inga hälsovådliga halter av föroreningar finns i luften. Det är säkert att vistas och leva i området för vuxna såväl som barn.

Staden mäter regelbundet halter i luften inom och utanför arbetsområdet för att kontrollera att inga hälsovådliga halter förekommer.

Vilka föroreningar finns i marken och var kommer de ifrån?

Metallförorenad jord förekommer i stora delar av planområdet (GK4) och även förhöjda halter av PAH och andra kolväten. Dessa föroreningar kommer från gastillverkningen som tidigare funnits på platsen.

De undersökningar som utförts i området, bl.a. inför markreningen, visar att förorenarna främst utgörs av PAH (tjärämnen) men att även metaller och petroleumkolväten (olja) förekommer. Även ferrocyanid, fenoler och svavelföreningar har påträffats.

Hur kommer kommande markrening i området kring gasklockan som påbörjas i april/maj att påverka oss som bor i området?

Markreningen innebär att förorenade massor kommer att schaktas och sorteras för att sedan transporteras till en masshanteringsyta samt till externa mottagningsanläggningar för jordmassor. Entreprenadarbetena kommer även att omfatta rivning av grundkonstruktioner, rengöring av bergytor, fyllningsarbeten och vattenrening.

Markreningen runt Gasklockan kommer att pågå i minst sju månader.

I samband med schaktarbeten och hantering av förorenade massor kan lukt av tjära förekomma lokalt i området. I samband med detta arbete kommer vi att genomföra dagliga mätningar och vi kommer att genomföra åtgärder som i så stor utsträckning som möjligt minskar olägenhet med lukt.

Mer information om detta kommer under vecka 16.

Vilka andra åtgärder genomför ni i samband att vi utvecklar och bygger Norra Djurgårdsstaden?

Genom att sanera ett tidigare industriområde med gasverksproduktion bidrar dessa insatser till att förbättra miljön i hela Hjorthagen och i kopplingen till Nationalstadsparken på andra sidan Husarviken. Det påverkar såväl vatten som naturmiljön på ett positivt sätt.

Total sanerad yta t.o.m. 2017 är 282 000 m², eller 40 fotbollsplaner.
Under 2017 har 28% av krossade massor återanvänts.